



**Fővárosi Törvényszék**

**Az ügy száma:**

105.K.701.207/2022/9.

**A felperes:**

M-U-T Hungaria Kommunális Járműgyártó és  
Kereskedelmi Kft.

(2851 Környe, Iparcentrum u. 3.)

**A felperes képviselője:**

Bitai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: )  
(1021 Budapest, Tárogató út 47-49.)

**Az alperes:**

Gazdasági Versenyhivatal  
(1054 Budapest, Alkotmány u. 5.)

**Az alperes képviselője:**

dr. Kolongya Dóra kamarai jogtanácsos és  
dr. Ay Zoltán Nándor kamarai jogtanácsos

**Az alperesi érdekelt:**

Budapest Főváros Önkormányzata  
(1052 Budapest, Városház u. 9-11.)

**Az alperesi érdekelt képviselője:**

kamarai jogtanácsos

**A per tárgya:**

versenyfelügyeleti közigazgatási jogvita elbírálása  
(Vj/77- 474/2016.)

**Í T É L E T**

A bíróság az alperes Vj/77-474/2016. számú határozatának felperesre vonatkozó II. pontját és IV. pontjának felperessel szemben 206.610.000,- (kétszázhatmillió-hatszázötvenezer) forint versenyfelügyeleti bírságot megállapító rendelkezését és a határozat ahhoz kapcsolódó, felperest érintő indokolási részét megsemmisíti.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 5.500.000,- (ötmillió-ötszáz ezer) forint perköltséget.

A felperes keresetét érintő 1.500.000 (egymillió-ötszáz ezer) forint kereseti illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**I n d o k o l á s**

**A per alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A felperes (az alapeljárásban: II. rendű felperes) kommunális járművek gyártásával, értékesítésével, hulladékválogató- és kezelőművek technológiai berendezéseinek értékesítésével, valamint komposztáló gépek értékesítésével foglalkozó gazdasági társaság.
- [2] Az alperes 2016. december 1. napján versenyfelügyeleti eljárást indított a perben nem álló JUMBO LOG Kft.-vel, Profi-Bagger Kft.-vel és Restone Kft.-vel szemben, mivel feltehetően olyan egyeztetéseket folytattak és információkat osztottak meg egymással, amelyek az egyes

hulladékkezelésre szolgáló gyűjtőedények, valamint speciális járművek, berendezések beszerzésére irányuló, 2015-től kezdődően kiírt közbeszerzési eljárások kapcsán tanúsítandó ajánlatadói magatartások, így különösen a nyertes vállalkozások, valamint az ajánlati árak meghatározására irányultak.

- [3] Az alperes 2018. április 20-i végzésével az eljárásba ügyfélként bevonta a felperest, valamint 2018. május 16-i végzésével a MENTO Környezetkultúra Kft.-t (az alapeljárásban: I. rendű felperes, a továbbiakban: Mento Kft.) is. Indokolása szerint a közbeszerzési eljárások kapcsán tanúsított ajánlatadói magatartásokba, így különösen a nyertes vállalkozások, valamint az ajánlati árak meghatározására irányuló egyeztetésekbe a Mento Kft. és a felperes bekapcsolódott, így a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjaiban foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette a Európai Unió Működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 101. Cikk (1) bekezdését, illetve annak a) és c) pontjaiban foglalt Tpv. 11. § (1) bekezdésében előírt tilalmat, továbbá az tilalmakat.
- [4] Az alperes a felperest a Budapest Főváros Önkormányzata által a KEOP-1.1.1/C/13-2013-0019. konstrukció keretében kiírt „Hulladéklerakástól történő eltérítéséhez szükséges eszközök beszerzése-a Fővárosi hulladékgazdálkodási rendszer eszközparkjának fejlesztése és informatikai korszerűsítése” tárgyú tender (budapesti tender) kapcsán vonta be az eljárásba. Az alperes a fenti projekteken túl a felperest nem érintő további tendereket is vizsgált a perben nem álló, [2] pontban megnevezett gazdasági társaságokkal összefüggésben.
- [5] A 2014. évi budapesti tender 1-4 résztendere kapcsán vizsgálta, hogy abban mely vállalkozások vettek részt, mely időpontokban, milyen összegű árajánlatot nyújtottak be. Az 1. résztendert a felperes nyerte a 2015. január 7. napján benyújtott nettó 2.778.849.990,- forintos ajánlatával. Az alperes – egyebek mellett – az eljárás során értékelte a Budapest Főváros Önkormányzata Közbeszerzési Osztály titkárságának tisztségviselője 2015. január 21. napján az [redacted] e-mail címre küldött „FV: hiánypótlás és felvilágosítás val. indokoláskérés (hulladék Gy. Célgép) 11. old.” tárgyú e-mailjét. Ezzel összefüggésben azt, hogy ezen, [redacted] által továbbított e-mailben (a továbbiakban: 1. sz. e-mail), a JUMBO LOG Kft. és a Restone Kft. irányítási jogait gyakorló személy a fenti e-mailben azt is rögzítette, hogy a „M-U-T-nak nyernie az 1. részt”. Az alperes vizsgálta továbbá [redacted], a JUMBO LOG Kft. műszaki igazgató-helyettesének 2015. január 23-án [redacted], a Restone Kft. ügyvezetője részére küldött „RE: továbbított: előszoba szőnyegcsere” tárgyú e-mailjét (a továbbiakban: 2. sz. e-mail), amelyet [redacted] is megkapott másolatban. Ebben a felek rögzítették, hogy „továbbá a M-U-T hiánypótlásaival sem foglalkoztunk mi (csak írtad, hogy az övé érvényes kell legyen). Rákérdezek ezért a [redacted], hogy az rendben van-e”. Az alperes értékelésébe vonta továbbá a [redacted] által [redacted] részére 2015. október 27. napján küldött „engedményezés M-U-T, Restone 2015.” tárgyú, kommentár nélküli e-mailt (a továbbiakban: 3. sz. e-mail), amelynek „engedményezés M-U-T, Restone 2015.doc” elnevezésű melléklete a felperes és a Restone Kft. közötti megállapodás-tervezet. Az eljárás során az alperes az egyes e-mailekkel összefüggésben nyilatkozott a küldőként és fogadóként megnevezett személyeket, valamint a [redacted], a felperes termelési igazgatóját, aki érdemi nyilatkozatot nem tudott tenni, állítása szerint az e-maileket korábban nem látta.
- [6] Az eljárás során az alperes nyilatkozatokat vett fel, amelynek során a felperes az alperes előzetes álláspontjára akképp nyilatkozott, hogy az abban rögzítettekkel szemben az állítólagos egyeztetésekről nem volt tudomása, azokat nem támogatta, jogsértést nem valósított meg, az e-maileknek sem feladója, sem címzettje nem volt. Azokat olyan közvetett bizonyítéknak lehet tekinteni, amelyek a felperes terhére rótt feltételezett jogsértés alátámasztására nem szolgálhatnak. A felperes a közte és a Restone Kft. közötti engedményezési szerződés tervezetét tartalmazó e-maillal kapcsolatban kiemelte, hogy az az eredményhirdetés után mintegy fél évvel került küldésre, és az e-mailnek a felperes nem volt

címzettje. A perben nem álló eljárás alá vont vállalkozások által tett egyezségi nyilatkozatok semmilyen, a felperessel kapcsolatban hozható konkrét nyilatkozatot nem tartalmaznak. Mindezek alapján az alperes a jogsértést nem bizonyította.

### **Az alperes határozata**

- [7] Az alperes mindezeket követően a jelen perben támadott határozatával – egyebek mellett – megállapította, hogy a felperes a Tpvt. 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjába és egyúttal az EUMSZ 101. Cikk (1) bekezdésébe, illetve annak a) és c) pontjába ütköző jogsértést követett el a budapesti tenderen az ajánlati árak és a nyertes vállalkozás személyének, a JUMBO LOG Kft.-vel a RESTONE Kft.-vel és a Profi-Bagger Kft.-vel való előzetes egyeztetésével. Mindezek miatt az alperes a felperessel szemben 206.610.000,- forint versenyfelügyeleti bírságot állapított meg.
- [8] Rögzítette, hogy a vállalkozások közötti megállapodások, összehangolt magatartások versenyjogi megítélésének kiindulópontja, hogy a vállalkozások piaci döntéseiket önállóan hozzák meg. A vállalkozások akarategyezségének megnyilvánulása függetlenül annak formájától és elnevezésétől, versenyjogi értelemben megállapodásnak minősül. A versenyjog a megállapodásokon túl az összehangolt magatartással megvalósuló versenykorlátozást is tiltja. Amennyiben az az árakat a versenytársak egyeztetik, kőkemény versenykorlátozásról van szó. A beszerzési eljárások során az árrögzítés tipikusan abban nyilvánul meg, hogy a pályázaton indulók ajánlati árakat egyeztetik annak érdekében, hogy közülük az egyik indulót nyereséhez segítsék. Az árrögzítés ebben az esetben a piac felosztásához is vezet. Az alperes az eljárásában a rendelkezésre álló bizonyítékokat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (6) bekezdése alapján, egyenként és összességükben értékelte, kiemelve azon alapelveket, amelyek a versenykorlátozó megállapodások tilalmába ütköző jogsértések bizonyítása során figyelembe veendőek. Rögzítette azt is, hogy az egyezségi eljárások során felvett egyezségi nyilatkozatok bizonyítékként felhasználhatóak, ugyanakkor jelen ügyben a jogsértés mindezek nélkül úgyszintén megállapítható, az egyezségi nyilatkozatok további bizonyítékként támasztják alá és erősítik a rendelkezésre álló bizonyítékokat.
- [9] A budapesti tender kapcsán megállapította, hogy a JUMBO LOG Kft. és a Profi-Bagger Kft. többszörös egyeztetési folyamat eredményeként összehangolták a magatartásukat. A Profi-Bagger Kft. feladata az volt, hogy a tender 2-4. részein a JUMBO LOG Kft. által jóváhagyott támogató ajánlatot nyújtson be a JUMBO LOG Kft. tendernyertessége érdekében, másrészt ne akadályozza, hogy az 1. résztendert a JUMBO LOG Kft. érdekeinek megfelelően a felperes nyerje meg. Az 1.sz. e-mail tartalma szerint a „M-U-T.-nak kell nyernie az 1. részt.”, a 2. sz. e-mail további bizonyítéka annak, hogy a versenytársak közti egyeztetés a JUMBO LOG Kft. és a felperes között is zajlott. Amennyiben a JUMBO LOG Kft. a hiánypótlást teljesítette volna, megnyerhette volna a tender 1. részét is, amelyet azon okkal nem tett meg, hogy elősegítse a felperes tendernyertességét. A 3. sz. e-mail tartalma ugyancsak a felek közötti egyeztetésre utal. Az e-mail váltások szerint a felperesnek kellett nyernie az adott tenderen, a JUMBO LOG Kft. ajánlatának nem kellett érvényesnek lennie, ezért a hiánypótlást nem teljesítette.
- [10] A fentiek alapján az alperes megállapította, hogy az egyes tenderek kapcsán folytatott egyeztetésekben a Mento Kft. és a felperes is részt vett, amelyek megállapodásnak, de legalábbis összehangolt magatartásnak minősülnek, és azok a Tpvt. 11. § (2) bekezdés a) pontja szerinti árrögzítés mellett, a d) pontja szerinti piacfelosztásnak is minősülnek, egyúttal az EUMSZ 101. Cikk (1) bekezdés a) és c) pontja szerint minősítendőek. A felperes részéről mindebben vett részt, aki 2014-ben értékesítési vezető, 2015-ben ügyvezető volt.
- [11] A bírságkiszabás során az alperes a Tpvt. 78. § rendelkezésére, valamint a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének

11/2017. közleményére (a továbbiakban: bírságközlemény) volt figyelemmel. Hivatkozott a bírságközlemény 3, 13, 14. pontjára. A kiinduló összeg meghatározása során az egyes tenderek nettó értékét, valamint a releváns forgalmat (tender nettó értéke szorozva 3-mal) vette figyelembe. Mindezek alapján a felperes esetében a tender nettó értékét 3.332.596.990,- forintban, a releváns forgalmat 9.998.870.970,- forintban határozta meg. A jogsértés veszélyeztetettsége körében a bírságközlemény 19. pontjára utalva a 0-30 pontos tartomány felső zónájába tartozó pontszámot, a piaci hatás kapcsán a bírságközlemény 26. és 27. pontjára utalva ugyancsak a 0-30 tartomány felső zónájába tartozó pontszámot alkalmazott. A bírság alapösszegének meghatározásánál súlyosító körülményként vette figyelembe a felróhatóságot, enyhítő körülményként értékelte a felperes vonatkozásában a bírságközlemény 39. pontja alapján, hogy a többi eljárás alá vont vállalkozáshoz képest szignifikánsan ritkábban vett részt az egyeztetésekben. A bírságmaximumot a felperes esetében 206.614.800,- forint összegben, a versenyfelügyeleti bírságot 206.610.000,- forintban határozta meg.

### **A keresetek, a védíratok, az érdekelt nyilatkozata**

- [12] Az alperes határozata ellen a felperes és a Mento Kft. keresettel élt.
- [13] A felperes a keresetében elsődlegesen a határozat rá vonatkozó rendelkezéseinek megsemmisítését kérte, mivel álláspontja szerint a jogsértés megvalósulásának hiánya miatt a határozat alaptalan. Másodlagosan kérte a határozat hatályon kívül helyezését, figyelemmel arra, hogy az alperes tényállás feltárási, bizonyítási és indokolási kötelezettségének elmulasztása vagy hiányos megvalósítása a perben nem orvosolható. Harmadlagosan a versenyfelügyeleti bírság mérséklését kérte. Perköltséget igényelt.
- [14] A Tpv. 11. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) és d) pontjaira hivatkozással előadta, hogy a határozatban írt jogsértéseket nem követte el, árrögzítésről és piacfelosztásról az eljárás alá vont vállalkozásokkal nem egyeztetett, ezzel ellentétes bizonyítékot az alperes sem tudott felmutatni az eljárása során.
- [15] Állította, hogy a közbeszerzési tenderen való részvétele során tanúsított magatartása minden elemében megfelel a piac logikájának. Az alperes által bemutatott bizonyítékok alkalmatlanok voltak, valamint hiánya és az ebből levont téves következtetések nem alkalmasak a jogsértés alátámasztására. Az eljárás során bizonyítékként felhasznált 1. sz. e-mail tartalmát nem ismerte, annak sem küldője, sem címzettje nem volt, semmilyen egyeztetésben az eljárás alá vont vállalkozásokkal nem vett részt. Az e-mail legfeljebb közvetett bizonyítékként szolgálhat egyéb olyan bizonyíték mellett, amely kétséget kizáróan igazolja az alperes megállapítását. Az e-mail küldésének a rajta kívüli társaságok magatartásának értékelése során van jelentősége, az abban hivatkozott döntésre ráhatása, illetve arról tudomása nem volt. A 2. sz. e-mailnek ugyancsak sem küldője sem címzettje nem volt, az abban foglaltakról tudomással nem bírt. Abból kizárólag az állapítható meg, hogy a Restone Kft. és a JUMBO LOG Kft. az utóbbi hiánypótlásáról egyeztettek, ugyanakkor vele kapcsolatban semmilyen közvetlen bizonyíték nem mutatható fel, amely a jogsértését igazolná. Az 3. sz. számú e-mail tartalmából pedig kizárólag az állapítható meg, hogy e-mail címéről egy megállapodás-tervezetet küldtek el részére. Ezen engedményezési megállapodás-tervezetet ugyanakkor a felperes sosem írta alá, az elkészültéről tudomással nem bírt.
- [16] A budapesti tender kapcsán arra mutatott rá, hogy a tender 2. és 3. része vonatkozásában a hiánypótlásnak nem tett eleget: a 3. rész tekintetében adminisztratív hiba miatt nem került megfizetésre az ajánlati biztosíték, amely az ajánlattételi határidő leteltét követően már nem volt pótolható. A 2. rész tekintetében a megajánlott jármű ösztömege nem felelt meg az ajánlatkérői előírásnak, amely ugyancsak olyan objektív körülmény, amely nem orvosolható. Amennyiben a hiánypótlásoknak eleget is tudott volna tenni, abban az esetben sem lett volna

nyertes, mivel a versenytársak az övénél jobb ajánlatokat nyújtottak be.

- [17] A JUMBO LOG Kft. ajánlatával és hiánypótlásával kapcsolatban kiemelte, hogy önállóan nem lett volna képes sem műszaki, sem pedig pénzügyi alkalmassági követelményeknek megfelelni. Kapacitást nyújtó szervezet utólagos bevonása olyan mértékű többletköltséget jelentett volna, amely már nem tette volna részére gazdaságossá az első feladat részteljesítését. A JUMBO LOG Kft. nem azért mulasztotta el a hiánypótlást, mert egyeztettek, hanem a műszaki, gazdaságossági okok miatt. Mindezzel összefüggésben a Ket. 2. § (3) bekezdés és 50. § (1) bekezdésének alperes általi megsértésére hivatkozott
- [18] A helyszíni kutatás kapcsán utalt arra, hogy a határozat 584. pontja szerint a „M-U-T Kft.-vel kapcsolatos bizonyítékok helyszíni kutatás során kerültek lefoglalásra”. A nála végzett helyszíni kutatás során a bizonyítékokat az alperes nem foglalt le, a helyszíni kutatás nem volt eredményes, így az alperes ebből téves következtetést vont le a jogsértés értékelésekor. Az alperes eljárása során felvett tanúvallomásokkal összefüggésben tett nyilatkozatai következetesek voltak abban, hogy a Profi-Bagger Kft.-t, illetve a képviselőjében eljáró nem ismeri, a Profi-Bagger Kft. részére vagy általa küldött e-maileknek a felperes sem címzettje, sem feladója nem volt. Iratellenes az a határozati megállapítás, amely szerint a JUMBO LOG Kft. érdekeinek felelt meg, hogy a tendert a felperes nyerje meg, mivel ahhoz legfeljebb a Restone Kft.-nek fűződhetett érdeke.
- [19] Az árajánlat benyújtása utáni egyeztetésekkel összefüggésben kiemelte, hogy a tenderen végül ténylegesen az történt, amit a JUMBO LOG Kft. és a Restone Kft. cégcsoportjának érintett menedzsmentje akart. Mindez szükségszerű és életszerű, mivel valamennyi ajánlat esetében a cégcsoport menedzsmentje el tudta dönteni, hogyan hozhatják a legnagyobb nyereséget a maguk részéről a tenderen, ez ugyanakkor az ő felelősségét nem támasztja alá, az alperes nem tudta bizonyítani, hogy bármilyen megállapodásban vagy összehangolt magatartásban részt vett volna.
- [20] Az alperes által megállapított bírságot jogsértőnek tartotta. Mindenekelőtt kifogásolta, hogy a tender teljes értékének háromszorosát vette alapul a releváns forgalom meghatározásánál, ugyanakkor a felperes csak a tender 1. részében bizonyult nyertesnek. A tender 3. részében a kizárásának oka az volt, hogy az ajánlati biztosítékot nem fizette meg, mivel azt az alkalmazottja elfelejtette. Így a tender 2-4. részeiben nem minősült nyertesnek, ezekből vagyoni előnye nem keletkezett. Az adminisztrációs hibát leszámítva szabályszerűen teljesítette a kiírt hiánypótlásokat. A jogsértés súlyának értékelésekor az alperes elnagyoltan állapította meg a pontszámokat, vele szemben kizárólag közvetett bizonyítékot tudott felmutatni. Az alperes kizárólag a társasággal szemben állapított meg a rá vonatkozó bírságmaximummal szinte megegyező összegű bírságot, ugyanakkor a Mento Kft.-vel szemben a rá vonatkozó bírságmaximum egyharmadát szabta ki, és azt sem értékelte enyhítő körülménynek, hogy a helyszíni kutatás során lefoglalt iratok és laptopok semmilyen bizonyítékkal nem szolgáltak a számára.
- [21] Az alperes eljárásával összefüggésben kifogásolta az iratbetekintési jog sérelmét, illetve azt, hogy az iratok bíróságra való felterjesztését követően a virtuális adatszobához való hozzáférést megszüntették. Összességében rámutatott, hogy az alperes egyetlen közvetlen bizonyítékot sem tudott feltárni, a helyszíni kutatás során lefoglalt dokumentumok közül az eljárásban nem használt fel bizonyítékot, az eljárás során meghallgatott személyek közül reá nézve terhelő tanúvallomást senki nem tett. Az alperes az irati bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, azokból téves következtetést vont le, nem tárta fel a tender során teljesítendő hiánypótlásokkal kapcsolatos tényállást, valamint a versenyfelügyeleti bírságot is jogsértő módon határozta meg.
- [22] Ez utóbbival összefüggésben előterjesztett perbeli nyilatkozatában kifogásolta azt, hogy az alperes a Tpvt. 63. §-ában foglaltakat megsértve az ügyintézési határidőn túl hozta meg a határozatát, az 5/2017. (III. 10.) AB határozat, a Kúria Kfv.I.35.760/2016. számú ügyben hozott döntése, valamint az Alcufer-ítélet alapján ugyanis a felperessel szemben versenyfelügyeleti bírságot nem állapíthatott volna meg. A Tpvt. 63. § (2) bekezdés b)

pontjára hivatkozva előadta, hogy az eljárás mintegy 37 hónapig tartott, a Tpv-t-ben meghatározott maximum 18 hónapos határidővel ellentétben. A perben rámutatott arra is, hogy az alperes által csatolt táblázat nem alkalmas az ügyintézési határidő megtartottságának igazolására. Az alperes rendelkezik erre vonatkozó információkkal, amely alapján az ügyintézési határidő megtartottsága igazolható, ugyanakkor a bíróság felhívásában megadott jogvesztő határidőn belül az alperes nem igazolta az eljárási határidők megtartottságát.

- [23] Mindemellett az alperes a keresetlevelét – amely tanúbizonyítási indítványt, továbbá üzleti titkot tartalmazott – az ismert érdekelttel közölte. Álláspontja szerint az alapeljárásban ügyfélként résztvevő gazdasági társaságok – akikre egyébként külön-külön tett megállapításokat az alperes és külön-külön alkalmazott rájuk hátrányos jogkövetkezményt – a per vonatkozásában nem minősülnek érdekeltnek, hiszen jogukat, jogos érdeküket a vitatott közigazgatási tevékenység közvetlenül nem érinti. Így nem indokolta semmilyen körülmény, hogy ezen gazdasági társaságokat a per megindításáról az alperes a keresetlevél megküldésével értesítse. A keresetlevél megküldésével sérült a védekezéshez való joga, mivel a tanúbizonyítási indítványai ismertté váltak, az üzleti titkai a versenytársak tudomására jutottak.
- [24] A védíratra vonatkozóan – a kereseti kifogásait fenntartva – vitatta, hogy a keresetlevél mellékleteként csatolt szállítási szerződés beismerésül szolgálna. Abból csak az tűnik ki, hogy a szerződő felek a szerződést az adott közbeszerzési eljárásra tekintettel írták alá, jóval a közbeszerzési eljárás lefolytatását követően, annak célja egyértelműen az, hogy a közbeszerzési eljárás alapján elnyert szerződést teljesíteni tudja. Így csúsztatás az az alperesi állítás, hogy a szállítási szerződésből az derülne ki, hogy az ajánlatadás előtt megállapodott volna a Restone Kft.-vel.

#### Az alperes védíratái

- [25] Az alperes a védírataiban a keresetek elutasítását kérte, és perköltség-igénnyel élt.
- [26] A felperes keresetével összefüggésben előadta, hogy a határozat átvétele és a keresetlevél benyújtása között az iratok felterjesztésével összefüggésben nem követett el jogszabálysértést. Az iratbetekintési jog sérelmére tett felperesi hivatkozás sem alapos, jogszerűen terjesztette fel az iratokat a törvényi határidő előtt. Magatartásával a felperest nem korlátozta az iratbetekintésben, a keresetlevelet az ismert érdekeltnek jogszerűen küldte meg.
- [27] A felperes által mellékelte szerződést nem 2015. november 20. napján, hanem 2015. április 15. napján írták alá, ezen szállítási szerződés a határozatban megállapított kartell beismerését jelenti, továbbá nem szükséges, hogy az összehangolt magatartás aktív magatartással valósuljon meg. A felperes alternatív magyarázatai nem meggyőzőek, mivel nem a határozati tényállás egészére próbál egy szerinte valószínűbb életszerűbb magyarázatot adni, hanem csak a tényállás egyes elemeire. Az állításaira vonatkozó bizonyításként még abban az esetben is tanúk meghallgatását indítványozta, amikor a magyarázatai valós volta esetén okiratokkal is rendelkeznie kellett volna.
- [28] A 2. résztender hiánypótlásának elmaradására adott magyarázat nem okszerű, a felperes saját magatartását állította be olyan objektív körülménynek, amely észszerűtlenné teszi a hiánypótlást. A felperes nem részletezte és nem bizonyította, hogy a kiírás melyik feltételét sértette meg, milyen tartalmú ajánlattal, miért adott érvénytelen ajánlatot és miért nem lehetett volna azt a hiánypótlás során orvosolni. A 3. résztenderrel kapcsolatban ugyancsak saját magatartását állította be olyan objektív körülménynek, amely a hiánypótlást észszerűtlenné tette. Az ajánlati biztosíték benyújtására a kiíró kifejezetten felhívta a felperest a hiánypótlási felhívásban. Az 1. résztender hiánypótlásának elmaradására adott magyarázat azt jelenti, hogy ebben a részben a JUMBO LOG Kft. ajánlata eleve csak támogató ajánlat volt, amelynek célja a verseny színlelése. Ebben az esetben sem bizonyította a felperes, hogy a JUMBO LOG Kft. gazdaságosan nem tudott volna kapacitást nyújtó szervezetet bevonni.
- [29] A bizonyítékok értékelése kapcsán rámutatott, hogy a kartell közvetett bizonyítékokkal is

alátámasztható. A határozati bizonyítékok egyenként és összességében való értékelése alapján jutott a határozati következtetésre. Az F/6. alatt csatolt szállítási szerződésből az derül ki, hogy a JUMBO LOG Kft.-től nem független RESTONE Kft. az ajánlatadás előtt megállapodott a felperessel abban, hogy az 1. résztender megnyerése esetén a RESTONE Kft.-től veszi meg az első résztender teljesítéséhez szükséges 51 darab járóképes Mercedes alvázat. Ezen csatolt dokumentum a határozati tényállást alátámasztotta.

- [30] Állította, hogy nem sértette meg a Tpvt. 78. §-át. A bírságkiszabás kapcsán a releváns forgalom meghatározása egy bírságszámítási lépés, amely nem az érintett vállalkozás tényleges árbevételével azonos, hanem a jogellenes magatartással érintett árbevételhez igazodik. A bírságolás mérlegelő döntés, amelyben a Versenytanácsnak a jogszabályi keretek között szabadsága van. A bírság jogszerűsége érdekében nem kellett megjelölni, hogy saját módszertanában pontosan hány pontra értékelte a verseny veszélyeztetését és a jogsértés piaci hatását. A kereseti érvelés a jogsértések számával és a bírság aránytalanságával összefüggésben sem alapos. A helyszíni kutatás eredménytelensége is lényegtelen kérdés a bírság szempontjából, valamint kizárólag a tényállásnak van jelentősége, nem annak, hogy a tényeket közvetlen vagy közvetett bizonyítékok alapján állapította meg.
- [31] Álláspontja szerint a törvényi határidőn belül hozta meg a határozatát, a felperesek ügyintézési határidő túllépésére vonatkozó hivatkozásai nem alaposak, az, hogy eltérően számolták a határidő alakulását, nem jelenti automatikusan, hogy a határidőt túllépte, még kevésbé azt, hogy az a felperesek tisztességes eljáráshoz való jogát bármilyen módon sértette volna. A határozat eljárási okból való megsemmisítésének lényeges, az ügy érdemére kiható jogszabálysértés esetén lenne helye, az ügyintézési határidővel összefüggésben ugyanakkor jogszabálysértést nem követett el. A kieső ügyintézési idő nyugvását eredményező időszakok figyelembevételével a végső ügyintézési határidő 2020. március 15. napján járt volna le, a határozatát viszont 2019. december 5. napján, 101 nappal az ügyintézési határidő letelte előtt hozta. Erre vonatkozó, bíróság részére benyújtott számítása is ezt támasztja alá.
- [32] Az alperesi érdekelt a felperes keresetének elutasítását kérte. Az alperesi érdekeltnek kizárólag a felperes keresetéhez fűződően van jogi érdeke, az alperes határozata a felperes tekintetében megalapozott.

### **Az alapeljárás és a Kúria döntése**

- [33] A bíróság a 105.K.701.007/2020/70. számú ítéletével a Mento Kft. keresetét elutasította. Az alperes Vj/77-474/2016. számú határozatának felperesre vonatkozó II. pontját és IV. pontjának felperessel szemben 206.610.000,- forint versenyfelügyeleti bírságot megállapító rendelkezését és a határozat ahhoz kapcsolódó, felperest érintő indokolási részt megsemmisítette.
- [34] A Kúria a Mento Kft. és az alperes felülvizsgálati kérelme alapján a Kfv.VII.38.167/2021/15. számú részítéletével (a továbbiakban: Részítélet) a bíróság 105.K.701.007/2020/70. számú ítéletét a Mento Kft. vonatkozásában hatályában fenntartotta, a felperest illetően hatályon kívül helyezte, és ebben a körben az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.
- [35] A Kúria a felperest érintő felülvizsgálati kérelem alapján megállapította, hogy „az elsőfokú bíróság téves, a Kúria közzétett határozataival ellentétes jogértelmezéssel állapította meg, hogy a jogsértést elismerő egyezségi nyilatkozat kizárólag a nyilatkozattevővel kapcsolatban vehető figyelembe, és döntött annak a bizonyítékok köréből való kirekesztéséről a felperes vonatkozásában (...) a jogsértést elismerő egyezségi nyilatkozatban foglaltak nem csak az azt tevő, hanem a jogsértésben részt vevő, eljárás alá vont más vállalkozás esetében is a jogsértést alátámasztó, hiteles bizonyítékként felhasználhatók (...) Az alperes a jogsértést elismerő

egyezségi nyilatkozatokat a kiegészítő előzetes álláspontjában, majd a határozatában szerepeltette, jogi álláspontja az volt, hogy az egyezségi nyilatkozatok további bizonyítékként alátámasztják és megerősítik a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokat. Ezt az elsőfokú bíróságnak az alperes határozatában foglaltak teljes felülvizsgálata során érdemben kellett volna értékelnie, ehelyett azonban az egyezségi nyilatkozatokat – helytelenül – a II. rendű felperes vonatkozásában az értékelés köréből kizárta (...) Az elsőfokú bíróságnak a kizárólag a II. rendű felperes vonatkozásában megismételt eljárásában a II. rendű felperes keresetét ismételten el kell bírálania, ennek során, a tényállás megállapítása körében a bizonyítékok közül nem rekesztheti ki az eljárás alá vont más vállalkozások által tett, a jogsértést elismerő egyezségi nyilatkozatokat.”

[36] A megismételt eljárásban a felek a korábbi nyilatkozataikat fenntartották.

### **A bíróság döntése és annak jogi indokai**

[37] A kereset alapos.

[38] A bíróság az alperes közigazgatási határozatának jogszerűségét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 2. § (4) bekezdés és 85. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak szerint, a kereset és a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok korlátai között, - a törvény eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási tevékenység megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta. A jogvita elbírálásához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló adatok és bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a feleket terhelte. A bíróság a tényállást a peres felek nyilatkozatai, valamint a rendelkezésre álló közigazgatási iratok tartalma alapján állapította meg, a bizonyítékokat a Kp. 78. § (2) bekezdése alapján egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékelte, a Kp. 85. § (4) bekezdése szerinti hivatalbéli vizsgálatot nem folytatott le.

[39] A bíróságnak a fentiek alapján – a Részítéletben foglalt iránymutatást figyelembevételével – abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az alperes a felperessel összefüggésben – az egyezségi nyilatkozatok tartalmát is értékelve – megalapozottan állapította-e meg, hogy a felperes a hivatkozott közbeszerzési eljárás kapcsán lefolytatott ajánlatkéréseken az ajánlati árak és a nyertes vállalkozás személyének előzetes egyeztetésével megsértette a Tpv. hivatkozott rendelkezéseit, és ezáltal a felperes és a Mento Kft. tevékenysége árrögzítést és piacfelosztást valósított meg.

[40] A felperes a bíróságkiszabással összefüggésben, az Alcufer-ítélet alapján hivatkozott arra, hogy az ügyintézési határidő túllépése miatt az alperes bíróságot nem állapíthatott volna meg. A bíróság jogerős ítéletének [70] bekezdése szerint „az ügyintézési határidő túllépése a jelen eljárásban nem állapítható meg”. A Kúria Részítélete szerint a Mento Kft. „a felülvizsgálati kérelmében nem tudta alátámasztani az elsőfokú bíróság bizonyíték- értékelésének nyilvánvaló helytelenségét, kirívó okszerűtlenségét, vagy logikai ellentmondását az ügyintézési határidő számítása körében sem, ezért az elsőfokú bíróság mérlegelését a Kúria nem mérlegelhette felül” (Részítélet [65] bekezdés). Továbbá rögzítette, hogy „miután a perbeli esetben ügyintézési határidő-túllépés megállapítására nem került sor, ennek következtében a határidő túllépésének tényére alapozott – az alperes bíróságkiszabási lehetőségének elenyészésére vonatkozó – kúriai jogértelmezésnek (Kf.II.37.959/2018/14., Kf.VI.39.085/2021/5.) nem volt ügydöntő jelentősége” (Részítélet [67] bekezdés).

[41] A fentiekre tekintettel az ügyintézési határidő megtartottsága tekintetében a bíróságnak a megismételt eljárást nem kellett lefolytatnia, az res iudicata-t képez.



- [42] A felperes egyéb, határozathozatalt követő eljárási kifogásai (iratbetekintési jog sérelme, keresetlevél alperes általi megküldése az ismert érdekelték számára) nem alaposak, azok a közigazgatási cselekmény jogszerűsége körében nem értékelhetőek. A bíróság hangsúlyozza, hogy a jelen perben az alperes határozatának felülvizsgálatát végzi a határozathozatalkor fennálló tények alapján, sem az iratbetekintési jog sérelmével, sem a keresetlevél megküldésével kapcsolatos felperesi kifogások mindezek miatt nem vehetők figyelembe, azok a határozat jogszerűségét nem érinthetik. A bíróság megjegyzi, hogy a felperes a keresetében nem hivatkozott üzleti titokra, azt kizárólag a melléletek vonatkozásában tette, a keresetlevél melléleteit ugyanakkor az alperes az érdekeltéknek nem küldte meg.
- [43] Az ügy érdemét érintően a bíróság hangsúlyozza, hogy az alperes a kartelljogsértés megállapítását az adott vállalkozással szemben nem vitásan kizárólag közvetett bizonyítékokra is alapíthatja. Ezen bizonyítékoknak ugyanakkor olyan zárt logikai láncot kell alkotnia, amely az adott szereplő jogsértését egyértelműen bizonyítja. A bizonyítékoknak olyan súlyúnak kell lenniük, amely alapján nem marad észszerű kétely arra vonatkozóan, hogy a felperes a jogsértésben részt vett. A közvetett bizonyítékok olyan körülmények hiányában fogadhatóak tehát el, amelyek cáfolnák – vagy legalább kétségessé tennék – a hatóság által levont jogkövetkeztetést. Kétség esetén az alperes nem tehet megállapítást, illetve alkalmazhat jogkövetkeztetést olyan vállalkozással szemben, amely tekintetében a fenti követelményeknek az eljárása során beszerzett bizonyítékok nem felelnek meg. A bíróság szükségszerűen rögzíti továbbá, hogy az eljárás elsődlegesen nem a felperessel szemben indult, az ő tekintetében az eljárás kiterjesztésére 2018. április 20. napján az ügyfélkénti bevonásával került sor. A bevonás jogszerűségével kapcsolatosan a felperes kifogást nem emelt a keresetében. Az alperes által rögzített határozati megállapításokat ugyanakkor vitatta.
- [44] Hivatkozott arra, hogy a helyszíni kutatás az ő esetében eredménnyel nem járt, a lefoglalt iratok, illetve laptopok semmilyen bizonyítékkal nem szolgáltak az alperes számára, melyet alátámaszt, hogy az alperes ezen eljárási cselekményből származó bizonyítékokra a határozatában nem hivatkozott. A bíróság e körben hangsúlyozza, hogy a Kfv.IV.39.399/2007/28. számú kúriai ítélet szerint „a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás vizsgálata céljából nincs törvényes akadálya annak, hogy a Gazdasági Versenyhivatal az 1996. évi LVII. törvény 65/A §-a szerinti eljárásban beszerzett bizonyítékot a helyszíni átkutatással érintett vállalkozáson kívül más vállalkozással (ügyféllel) szemben folytatott eljárásban felhasználja.” Mindezek alapján az alperes megalapozottan vonta értékelési körbe a bizonyítékként felhasznált 1-3. e-mailt, amelyet nem a felperessel összefüggő helyszíni kutatás során lelt fel.
- [45] A Tpv. 11. § (1) bekezdés értelmében tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének (a továbbiakban együtt: vállalkozások társulása) a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre.  
A (2) bekezdés alapján ez a tilalom vonatkozik különösen:  
a) a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására;  
d) a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására.
- [46] A bíróság hangsúlyozza, hogy a Kúria a Részítéletben az alperes által a felperes terhére figyelembe vett bizonyíték-értékeléssel kifejtett elsőfokú bírósági megállapítást – az általa

megállapított elsőfokú bírósági jogsértés miatt – nem bírálta felül. A bíróság az elsőfokú ítéletben e körben kifejtett megállapításait fenntartja. Az alperes megelőző eljárásban felhasznált bizonyítékok értékelésével kapcsolatban kiemeli, hogy a felperes tekintetében a határozat VI.2.2. 1.1. pontja releváns, amelyben az alperes bemutatta a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapított, jogsértőnek minősített cselekményt. Az árajánlat benyújtása előtti egyeztetések körében , a RESTONE Kft. ügyvezetője és , a Profi-Bagger Kft. munkavállalója közötti kapcsolattartást részletezte és állapította meg, hogy ezen két gazdasági társaság többszörös egyeztetési folyamat eredményeként összehangolta a magatartását. Ekképpen a felperes részvétele a benyújtást megelőző egyeztetésekkel kapcsolatban fel sem merült. A felperes tekintetében felhasznált bizonyítékokat (e-maileket) az árajánlat benyújtása utáni egyeztetésekkel összefüggésben értékelte.

[47] A felperes alappal hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.713/2016/6. számú döntésében foglaltakra, miszerint a kartell-megállapodások résztvevői „összehangolás, egyeztetés révén kizárják a piaci magatartással kapcsolatos bizonytalanságot”. Mindezen megállapítás arra mutat, hogy a megállapodásban résztvevő feleknek olyan kölcsönös, aktív magatartást kell tanúsítania (vagy az esetlegesen passzív magatartást tanúsító fél tudatának a jogsértő cselekményt át kell fognia), amely eredményeképpen létrejöhet az olyan magatartás, amely a gazdasági versenyből fakadó kockázatokat a felek tekintetében csökkenti. Tény, hogy az 1. e-mail a felperest nevesíti akképpen, hogy „a M-U-T-nak kell nyernie az első részt”, ugyanakkor mindez – arra tekintettel, hogy a felperesen kívüli gazdasági társaságok levelezésében merült fel – nem értékelhető az ő terhére eső olyan bizonyítéknak, amely az összejátszásban való (akár passzív) magatartását támasztja alá. A felperes képviselőjét ellátó termelési igazgató a nyilatkozatában nem tudta megmondani, hogy az e-mailben nevesített „ ” ki lehet. A „hiánypótlás” tárgyú e-mail a felperest nem érintette, őt abban nem nevesítették, az alperes a határozatban is kizárólag a Profi-Bagger Kft. és a JUMBO LOG Kft. viszonyában értékelte mindezt bizonyítékként.

[48] A 2. sz. e-mail a JUMBO LOG Kft. képviselője ( ) által részére került elküldésre akképpen, hogy azt is megkapta. Annak tartalma szerint a felperes termelési igazgatójánál rákérdez, hogy a felperes hiánypótlása rendben van-e. A bíróság hangsúlyozza, hogy ezen bizonyítékot sem kizárólag önmagában, hanem az alperes által feltárt egyéb bizonyítékokkal összefüggésben szükséges értékelni, ennek kapcsán a JUMBO LOG Kft. hiánypótlásának elmaradása bír relevanciával. Tény, hogy a JUMBO LOG Kft. alacsonyabb árat ajánlott a felperesnél a Budapesti tender 1. része tekintetében, ugyanakkor a 2. email értékelésének kiterjesztése a JUMBO LOG Kft. és a Restone Kft. relációján túl a felperesre nem eredményezheti azt a megállapítást, hogy a vállalkozások közti egyeztetésben ő is részt vett. Az alperes is akképpen fogalmaz a határozat 581. pontjában, hogy „ennek a gazdaságilag irracionális magatartásnak a magyarázata a bizonyítékok szerint JUMBO LOG Kft. és a M-U-T Kft. közötti, a tenderyertességre vonatkozó összejátszása”. A JUMBO LOG Kft. és a Restone Kft. közötti összejátszás észszerű magyarázatát adta a felperes a keresetében azzal, hogy a JUMBO LOG a tender során a Volvo Hungária Kft.-től szerzett be alvázakat, és „amennyiben a tender első részében a JUMBO LOG lett volna a nyertes, akkor a bevétel és a nyereség nem a cégcsoportjába tartozó RESTONE-nál realizálódik, hanem egy tőlük független 3. piaci szereplőnél”.

[49] E helyütt utal a bíróság a Kúria Kfv.III.37.582/2016 /16. számú ítéletének elvi tartalmára, amely szerint „a bíróságnak kötelessége a több elfogadható magyarázat közül azt választania, amelyik elfogadása mellett észszerű indokokat tud felhozni és ezt saját meggyőződéséből eredő észszerű és racionális indokok alapján teheti meg, amely indokoknak az ítéletében szerepelnie kell.” A Kúria rögzítette azt is, hogy „az indokolt, kétséget kizáró bizonyítás mércéje nem zárja ki a közvetett bizonyítékok láncolatán keresztüli bizonyítást”. A bíróság olvasatában ez azt jelenti, hogy a közvetett bizonyítékoknak is az adott eljárás alá vont gazdasági társasággal összefüggésben kell állniuk. Mindezek alapján az alperes által a

határozatban levont következtetést alátámasztó bizonyítékként abban az esetben lenne az elfogadható, amennyiben a felperes jogsértésben való közreműködést egyéb bizonyítékok is alátámasztanák.

- [50] A 3. sz. e-mail kapcsán az alperes is akképpen fogalmaz a határozatában, hogy „nem áll az eljáró versenytanács rendelkezésre bizonyíték arra nézve, hogy a szerződés aláírásra került és teljességbe ment-e, azonban tartalma a JUMBO LOG Kft. és a M-U-T Kft. közötti egyeztetésre utal”. A felperes által F/9 számon csatolt, 2015. április 15. napján kötött Szállítási szerződésből sem vonható le az az alperesi következtetés, mely szerint a felek az ajánlatadás előtt megállapodtak volna a szerződés tárgyában, a védiratban meghatározott „beismerés”-ként az nem azonosítható. A felperes az ajánlatát 2015. január 7. napján nyújtotta be, ezen időpontot megelőző egyeztetésre az alperes sem hivatkozott a felperesre vonatkozó bizonyítékai között. Az ajánlat benyújtását követő —felperes részvételével történő – egyeztetést az alperes nem bizonyította.
- [51] A felperes az engedményezési megállapodás tervezettel összefüggésben azt emelte ki, hogy azt nem írta alá, mivel annak elkészültéről tudomással sem bír. E tekintetben rögzítendő, hogy a megállapodást tartalmazó e-mailt 2015. október 27. napján küldte részére. Az e-mail keletkezési időpontjára, valamint ehhez képest a budapesti tender ajánlattételi határidejére (2015. január 9.) tekintettel a benyújtás és az eredményhirdetés közötti egyeztetést az nem igazolja. Az alperes is a fent hivatkozott határozati pontban azt rögzítette az e-maillal kapcsolatban, hogy az utal a JUMBO LOG Kft. és a M-U-T Kft. közötti egyeztetésre, annak igazolására ugyanakkor az nem alkalmas. A dátumok egymáshoz képesti távoli volta miatt a közbeszerzési eljárás lezárását megelőző egyeztetésre vonatkozóan jogszerű következtetés nem vonható le.
- [52] Önmagában a jogsértés hiányát nem jelenti az, hogy az alperes kizárólag közvetett bizonyítékok alapján hozza meg a határozatát, ellenben a közvetett bizonyítékok zárt láncolatának olyan mértékűnek kell lenni, „amelyet a vállalkozások hivatkozásai nem tudnak áttörni” (Kf.VI.39.668/2021/ 15.). A felperesi hiánypótlások elmaradásával összefüggésben a bíróság nem tartotta elfogadhatónak azt a 2. és 3. résztender tekintetében tett felperesi érvelést, amely a saját magatartását minősítette olyan objektív körülménynek, amely indokát adhatta a hiánypótlás elmaradásának, ugyanis mind a nagyobb összűmegű gépjárművek megajánlása, mind az ajánlati biztosíték befizetésének elmaradása a felperes érdekkörébe eső szubjektív körülmény. Mindemellett ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy egyik résztender esetén sem a felperes lett volna nyertes, amennyiben a hiánypótlásban foglaltaknak eleget tesz, mivel mindkét résztender esetében a JUMBO LOG Kft. nettó ajánlati ára a felperes pályázatában foglalt ajánlati árhoz képest alacsonyabb volt. Mindezekre tekintettel a bíróság a perben elrendelt tanúbizonyítás eredményét nem tartja a felperes kereseti érveit alátámasztó bizonyítékként, ugyanakkor azokból nem vonható le következtetés az alperes határozatának jogszerűségére sem.
- [53] A bíróság megállapította, hogy az alperes által feltárt bizonyítékok nem alkotnak olyan zárt logikai láncot, amelyből megalapozottan lehetett volna arra következtetni, hogy a felperes a saját magatartását akképpen alakította, hogy azzal a közbeszerzési tenderek lefolytatása során jelentkező bizonytalanságot kiküszöbölje vagy csökkentse.
- [54] A JUMBO LOG Kft., a RESTONE Kft. egyezségi eljárásban tett beismerő vallomásával összefüggésben a bíróság rámutat arra, hogy a kúriai Részítélet az egyezségi nyilatkozat értékelését írta elő az elsőfokú bíróság számára, azt azonban nem, hogy az abban foglaltak alapján az elsőfokú bíróságnak a felperes versenykorlátozó magatartásban való részvételét meg kell állapítania. Vagyis a bíróságnak azt kellett a kúriai iránymutatás alapján eldöntenie, hogy az egyéb, alperes által figyelembe vett bizonyítékok mellett az egyezségi nyilatkozat tartalmából megállapítható-e a felperes felelőssége.
- [55] Így a Kúria a Részítéletben hivatkozott Kf.II.37.959/2018/14. számú határozatában rögzítette, hogy „a felek közötti egyeztetések személyes, valamint telefonos megbeszélések során

valósultak meg, továbbá a megbeszéléseket kezdeményező F. Zrt. több e-mailt is küldött a másik két vállalkozásnak. Az I. és a II. rendű felperes írásban nem válaszolt, azonban az egyeztetéseken elhangzottakat az F. Zrt. belső levelezésében fellelt iratok, valamint az F. Zrt. által szövegezett és a másik két vállalkozásnak megküldött konzorciumi szerződés számos változata tükrözi, illetve bizonyíték a II. rendű felperes belső e-mailje, valamint a II. rendű felperes és a perben nem álló ... V. Kft. közötti email és telefonos egyeztetés is.” ([6] bekezdés) A Kf.V.39.062/2020/4. számú ítéletében megállapította, hogy az adott ügyben „az egyeztetés eredményeként a II. rendű felperes készítette el a versenytársak árajánlatait is. Egységes és folyamatos jogsértést állapított meg a II. rendű felperessel szemben, mert beazonosítható egy átfogó terv (az árajánlat nyertes személyének előzetes meghatározása akként, hogy a II. rendű felperes a további árajánlat adó vállalkozás árajánlatait akként állította össze, hogy azok magasabb árajánlatokat tartalmazzanak); a résztvevők köre teljes mértékben azonos volt; az ajánlatok időben egymáshoz igen közel (2013. február 27-ig) kerültek benyújtásra; az árajánlatok egyértelműen hasonlóak voltak.” ([22] bekezdés). Ezen ítélet [50] bekezdése szerint „Az elsőfokú bíróság számba vette, hogy a Tpv. 11. §-a szerinti jogsértés megállapítása során az alperes a feltárt bizonyítékok körében értékelte a pályázatok benyújtásának a körülményeit, a számítógép szerverén talált dokumentációkat (formai és tartalmi szempontból is), az e-mail küldést, az időbeli egybeeséseket, a felek és a pályázók nyilatkozatait, valamint a (...) Kft. egyezségi eljárás keretében tett, az alperes által megállapított tényállást teljes egészében alátámasztó, a jogsértést elismerő nyilatkozatát...”

- [56] A bíróság hangsúlyozza, hogy az egyezségi nyilatkozat kifejezetten a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal összhangban, azokra tekintettel értékelhető. A bíróság szerint az egyezségi nyilatkozat egy adott eljárás alá vont vállalkozás terhére abban az esetben vehető figyelembe, amennyiben az egyéb bizonyítékok is alátámasztják, megerősítik a vállalkozás jogsértésben való szerepét. Az alperes által figyelembe vett – általa a fentiek szerint értékelt – 1-3. sz. e-mailok tartalma ugyanakkor mindezek ellen hat. Mind emellett az egyezségi nyilatkozat önmagában egy – azt tevő vállalkozás általi – felperest érintő kijelentés. A Kúria és az alperes által hivatkozott és figyelembe vett eseti döntések alapját képező eljárásokban – a fent részletezettek szerint – ugyanakkor az egyezségi nyilatkozat mellett olyan bizonyítékok is rendelkezésre álltak (az adott eljárás alá vont vállalkozást közvetlenül érintő e-mailok, egyéb dokumentációk, egybehangzó nyilatkozatok), amelyek az adott ügyben az eljárás alá vont vállalkozás felelősségét aggálytalanul igazolták.
- [57] A Fővárosi Ítéltábla – alperes által is hivatkozott – 2.Kf.27.195/2012/6. számú ítéletének megállapítása, hogy „A tiltott kartellezés jellegéből fakadóan tehát a közvetett bizonyítéknak is lehet döntő súlya; az egyes elektronikus levelek meghatározott részei, a levelek útja (feladó, címzett, továbbító, továbbítást fogadó stb.), egyéb levelek, jegyzetek, iratrészletek is alkalmasak lehetnek a tényállás megállapítására és ezért a versenyjogsértés igazolására.” Jelen esetben ugyanakkor éppen azoknak a döntő súlyú (akár) közvetett bizonyítékok alperes általi feltárása hiányzik, amely a felperesre vonatkozó határozati megállapításának jogszerűségét alátámasztaná. A Kúria az úgszintén hivatkozott Kfv.III.37.582/2016/16. számú ítéletében a versenytársak közötti kapcsolatok bizonyító erejével összefüggésben elvi élel szögezte le, hogy a „versenyjogsértés megállapításához a vállalkozáson belüli folyamatok tekintetében tényekkel kellően megalapozott jogi vélelmek kapcsolhatók, szemben a versenytársak közötti kapcsolatok tekintetében. Ez utóbbi esetben a kapcsolatfelvételre és annak tartalmára minden esetben szükségesek a tényeket megalapozó konkrét bizonyítékok a kétséget kizáró bizonyításához (ártatlanság vélelmének megdöntése), ami azonban nem zárja ki, hogy a kapcsolatfelvétel, amennyiben az a bizonyítékok alapján egy átfogó tervbe illeszkedik (közös célokat követ) és ennek egyéb objektív és szubjektív oldali feltételei fennállnak, a konkrét kapcsolatfelvétellel nem érintett vállalkozásoknak is betudható legyen” ([257] bekezdés).
- [58] Mindezen eseti döntések azt támasztják alá, hogy a bizonyítottság mércéje egy adott vállalkozás jogsértésben megállapított szerepénél megköveteli, miszerint a hatóság rendelkezésére álljon olyan egyértelmű, a versenytárs egyezségi nyilatkozatát alátámasztó

bizonyíték, amely kétséget kizáróvá teszi az adott eljárás alá vont vállalkozás kartell jogsértésben betöltött szerepét. Ellenkező esetben – a Tpv. 11. § szerinti jogsértések feltárására vonatkozó eljárás büntetőjogias jellegét figyelembe véve – az alperesi megállapítás az ártatlanság védelme ellen hat. Ezen esetben a felelősség megállapításával szemben – ahogy azt az alperes jelen eljárásban a P1-Bau Kft. vonatkozásában tette – a Ket. 31. § (1) bekezdés i) pontja szerinti jogintézmény alkalmazásának van helye.

- [59] Összességében az alperes által feltárt bizonyítékok alapján nem állapítható meg a felperes jogsértő magatartásban való részvétele. A felperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy az alperesi határozat megalapozottságát jelentő bizonyítékkal az alperes sem a helyszíni kutatások eredményeképpen, sem a felvett vallomások alapján, sem az egyéb okirati bizonyítékokkal nem tudott szolgálni. A Kúria fentiekben már hivatkozott Kf.VI.39.668/2021/15. számú ítélete szerint „a Versenytanács határozatának jog- és szabálysértő voltát a vállalkozásnak kell bizonyítania. A tényállás valóságának vitatásához és a bizonyítás átfordulásához az is szükséges, hogy a vállalkozás a megállapított tényállás helyességét cáfoló bizonyítékokat szolgáltatson”.
- [60] A jelen tényállás alapján megállapított versenyjogsértés felperesi cáfolata kellően valószínűsítette az abban való közreműködésének hiányát. Nemleges tény bizonyítására a felperes nem volt kötelezhető, ugyanakkor mind az 1-3. sz. e-maillal kapcsolatos valószínűsítése, mind a hiánypótlások elmaradásának magyarázata akként értékelendő, hogy a felperes a rá irányadó határozat jogsértő voltát alátámasztó bizonyítási kötelezettségnek eleget tett. A bíróság a felperesnek az alperes tényállás tisztázási kötelezettségének elmulasztására vonatkozó kifogásaira tekintettel is rendelt el tanúbizonyítást, ugyanakkor a fent rögzítettek alapján azt sem a jogsértés megállapítását megerősítő, sem azt cáfoló bizonyítéknak nem tudta figyelembe venni. Ezen túl a bíróság az alperes részéről tényállás tisztázási kötelezettség megsértését nem állapította meg, a felperes sem hivatkozott olyan konkrét eljárási cselekményre, amelyet az alperesnek el kellett volna végeznie, és amennyiben azt elvégezte volna, úgy eltérő határozati következtetésre jutott volna.
- [61] A rendelkezésre álló bizonyítékokból ugyanakkor az alperes helytelen jogi következtetésre jutott, ezért a bíróság az alperes határozatának felperesre vonatkozó rendelkezéseit – a Kp 89. § (1) bekezdés a) pontja alapján – megsemmisítette.
- [62] A bíróság, a felperes termelési igazgatójának meghallgatására vonatkozó tanúbizonyítási indítványt mellőzte, figyelemmel arra, hogy a tanúként meghallgatni indítványozott személyt az alperes a megelőző eljárásban meghallgatta, a nyilatkozatáról felvett jegyzőkönyv a bíróság rendelkezésére áll. Annak releváns tartalmát az alperes határozata is tartalmazza, így a tanúbizonyítás elrendelésétől sem lett volna olyan nyilatkozat várható (különösen az időmúlásra tekintettel) amely a jogvita eldöntése szempontjából relevanciával bírt volna.
- [63] A pernyertes felperes perköltség igénytelé. A perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII.27.) IM rendelet szerinti költségjegyzék nyomtatványt előterjesztett. A bíróság a perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett. A felperes javára megállapított perköltséget pedig a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (6) bekezdés szerint mérsékelve állapította meg, figyelemmel a felperes által előterjesztett beadványok számára, azok terjedelmére, elkészítésük időigényére, valamint arra, hogy a per több tárgyalást igényelt, amelyen a felperes megjelent és érdemben nyilatkozott. A perköltség magában foglalja a Kúria által a Részítéttel a felperes javára megállapított felülvizsgálati eljárási költséget is.

- [64] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A.§ (2) bekezdése szerinti mértékű kereseti illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.
- [65] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp 99. § (1) bekezdése zárja ki.

### **Záró rész**

Budapest, 2022. június 9.

dr. Barsi-Fodor Bea s.k.  
a tanács elnöke

dr. Nagy Péter s.k.  
előadó bíró

dr. Huber Gábor s.k.  
bíró